

Analiza impactului de reglementare

la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri a Guvernului (Hotărîrii Guvernului nr. 1065 din 19 septembrie 2016 pentru aprobarea regulamentelor sanitare privind produsele din tutun și produsele conexe și Hotărîrii Guvernului nr. 613 din 01 august 2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind avertismentele de sănătate și etichetarea produselor din tutun, a tutunului destinat rulării în țigarete și a produselor conexe)

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri a Guvernului
Data:	27.11.2019
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
Subdiviziunea:	Direcție politici în domeniul sănătății publice
Persoana responsabilă și datele de contact:	Demișcan Daniela, Șef, tel. 022268866, e-mail daniela.demiscan@msmps.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) <i>Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
Republica Moldova se află printre țările cu cel mai mare număr de fumători. Datele din Studiul STEPS 2013 denotă o prevalență fumatului la bărbați de 43,5% plasându-ne pe locul IV în Regiunea Europeană și 5,6% la femei. Fumatul este principala cauza a deceselor premature (înainte de 70 ani) la bărbați, iar din cauza fumatului probabilitatea de a deceda prematur este de 34%, de două ori mai mare decât la femei – 17% (datele OMS pentru a.2018). O altă problemă importantă constă în faptul că fumatul se practică de asemenea în rândul persoanelor tinere, care încep să fumeze de la o vârstă tot mai fragedă. Conform datelor preliminare ale Studiului Global privind Fumatul la Adolescenți (GYTS) din 2019 prevalența consumului de tutun la elevi de vârstă 13-15 ani este în creștere și constituie 14,7% (18,7% băieți și 10,5% fete) (datele studiului GYTS din 2013 - (10.4 %: 14.9% băieți și 5.8% fete), iar 19,4% din ei au menționat că început fumatul la vârstă până la și 7 ani. 7,4% din elevii de vârstă menționată (10,6% băieți și 10,5% fete) în prezent fumează țigarete, 9,5% (11,9% băieți și 7,1% fete) consumă alte produse din tutun, 1,7% of students (2,1% băieți și 1,4% fete) consumă în prezent produse din tutun care nu arde. S-a constatat, că 5,3% (6,3% băieți și 4,1% fete) consumă în prezent produse din tutun care nu ard, cu încălzire electrică IQOS, 12,7% din elevii participanți în Studiu au declarat că consumă țigarete electronice (16,8% și 8,4% din fete). Această creștere se datorează în cea mai mare parte acțiunii regretabile de modificare a Legii 278/2007 privind controlul tutunului prin Legea 288 din 15.12.2017 și anume – exceptarea produselor din tutun care nu arde de la prevederile legale, ce a contribuit decisiv la favorizarea consumului produselor din tutu care nu arde și a șigărilor electronice în rândul adolescenților și tinerilor. Ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 124 din 11 mai 2007 a Convenției Cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind Controlul Tutunului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.78-81, art.362) la care din a. 2009 Republica Moldova a devenit țară parte (în continuare FCTC-OMS) recomandă implementarea deplină și necondiționată a FCTC-OMS în Republica Moldova. Prin aceasta, Republica Moldova s-a angajat plenar să protejeze generațiile prezente și viitoare de consecințele devastatoare ale consumului de tutun și ale expunerii la fumul de tutun asupra sănătății, a mediului înconjurător, mediului social și economic, prin implementarea unor măsuri de control al tutunului cu scopul de a reduce constant și considerabil prevalența utilizării tutunului și a expunerii la fumul de tutun. Astfel, principiile de bază al FCTC-OMS stabilesc necesitatea a unui angajament politic puternic pentru	

a dezvolta și a susține la nivel național, regional și internațional măsuri globale multisectoriale și răspunsuri coordonate pentru a adopta măsuri pentru stabilirea și implementarea unor programe eficiente de control al tutunului, cu scopul de a reduce constant și considerabil prevalența utilizării tutunului și a expunerii la fumul de tutun, măsuri și răspunsuri multisectoriale pentru reducerea consumului tuturor produselor ce conțin tutun, inclusiv care sunt esențiale pentru prevenirea, în conformitate cu principiile de sănătate publică, a frecvenței bolilor, invalidității premature și mortalității datorate consumului de tutun și expunerii la fumul de tutun și de la produsele conexe.

Cele menționate impun necesitatea aplicării prevederilor legislației naționale și Convenției-cadru privind Controlul Tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății și transpunerii Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014, pentru reducerea consumului de tutun și produselor conexe prin implementarea măsurilor ce se impun prin Regulamentele sanitare, care vor contribui la ameliorarea situației în Republica Moldova în domeniul controlului tutunului și cheltuielilor anuale pentru sănătate legate de acest viciu.

Subiectul proiectului dat urmează a fi privit și în contextul îndeplinirii angajamentelor Republicii Moldova, care derivă din prevederile Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Utilizarea extensivă a tutunului și a produselor conexe în Republica Moldova are rezultate considerabil de grave pentru viață și sănătate în Republica Moldova. În consecință, din cele 37200 decese înregistrate în **a.2018**, se estimează, că **peste 5200 (cca. 14%)** au decedat din cauza bolilor cauzate de consumul tutunului, inclusiv peste 60% persoane sunt de vârstă activă, mortalitatea în rândul bărbaților fiind de 2 ori mai mare decât a femeilor.

Există și o incidență globală de creștere în populație a bolilor netransmisibile pentru care fumatul este un factor de risc predominant. În ultimii 10 ani incidența cancerului a crescut de 1,4 ori, sporește prevalența pacienților cu boli cardiovasculare, boala pulmonară obstructivă cronică, diabet, boli ale aparatului digestiv, în special a cirozelor și cancerului hepatic etc., în provocarea cărora fumatul este un factor predominant.

Costurile economice a productivității pierdute din cauza îmbolnăvirilor, ieșirii la invaliditate în vârstă aptă de muncă, din cauza deceselor premature, spitalizării și tratamentului ambulatoriu al bolilor legate de fumat, depășesc veniturile statului de la comercializarea produselor ce conțin tutun.

Ponderea ridicată a deceselor condiționate de consumul de produse din tutun și cele conexe au un rol crucial în diminuarea numărului populației, ceea ce reprezintă una din principalele provocări a sănătății publice și a securității demografice a țării.

În Strategia Națională "Moldova 2030" se menționează, că "dacă ținem cont de tendința pregnantă de îmbătrânire a populației și prevalența fumatului, se poate anticipa că pînă în anul 2030 acestea vor fi și mai dominante decît în prezent, incapacitatea cauzată de maladiile necomunicabile urmînd să ajungă la 87% din total. Din perspectiva opțiunilor de politici, această tendință impune dezvoltarea mai degrabă a soluțiilor de profilaxie și prevenire decît soluții centrate pe tratamentul uneia sau altei maladii specifice".

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

- 1) Prevalența înaltă de consum a tutunului și a produselor conexe în Republica Moldova;
- 2) Mortalitatea înaltă din cauza bolilor cauzate de consumul tutunului, din care peste 60% persoane sunt de vârstă activă, mortalitatea în rândul bărbaților fiind de 2 ori mai mare decât a femeilor, și care de 2 ori depășești mortalitatea în statele Europene dezvoltate;
- 3) incidență globală de creștere în populație a bolilor netransmisibile pentru care fumatul este un factor de risc predominant. În ultimii 10 ani incidența cancerului a crescut de 1,4 ori, sporește prevalența pacienților cu boli cardiovasculare, boala pulmonară obstructivă cronică, diabet, boli ale aparatului digestiv, în special a cirozelor și cancerului hepatic etc., în provocarea cărora fumatul este un factor predominant

4) Costurile economice a productivității pierdute din cauza îmbolnăvirilor, ieșirii la invaliditate în vârstă aptă de muncă, din cauza deceselor premature, spitalizării și tratamentului ambulatoriu al bolilor legate de fumat, depășesc veniturile statului de la comercializarea produselor ce conțin tutun;

5) Alinierea, până în anul 2021, a legislației naționale în domeniul controlului asupra tutunului și produselor conexe la recomandările Convenției-cadru a OMS și dispozițiile legislației Uniunii Europene (100%);

Aceste consecințe au un rol esențial în diminuarea numărului populației, ceea ce reprezintă una din principalele provocări a sănătății publice și a securității demografice a țării.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Fără o intervenție prin aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri a Guvernului va conduce la creșterea prevalenței fumătorilor în rândul populației a tutunului și a produselor conexe în rândurile populației Republica Moldova cu următoarele consecințe :

1) creșterea deceselor premature în rândul populației din cauza bolilor cauzate de consumul tutunului de vârstă activă;

2) incidență globală de creștere în populație a bolilor netransmisibile pentru care fumatul este un factor de risc predominant: cancer, boli cardiovasculare, boala pulmonară obstructivă cronică, diabet, boli ale aparatului digestiv, în special a cirozelor și cancerului hepatic etc., în provocarea cărora fumatul este un factor predominant;

3) creșterea costurilor economice a productivității pierdute din cauza îmbolnăvirilor, ieșirii la invaliditate în vârstă aptă de muncă, din cauza deceselor premature, spitalizării și tratamentului ambulatoriu al bolilor legate de fumat, care depășesc veniturile statului de la comercializarea produselor ce conțin tutun.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

1) Legea nr. 124 din 11 mai 2017 a Convenției Cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind Controlul Tutunului (în continuare FCTC-OMS) recomandă implementarea deplină și necondiționată a FCTC-OMS în Republica Moldova;

2) Legii nr.278-XVI din 14 decembrie 2007 privind controlul tutunului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 258-261, art. nr. 489),

3) art. 6, 16 și 18, 22, 23 și 23¹ din Legea nr.10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art.183);

4) Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova Uniunea Europeană în perioada 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20 iulie 2016;

5) transpunerea Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014, pentru reducerea consumului de tutun și produselor conexe prin implementarea măsurilor ce se impun prin Regulamentele sanitare, care vor contribui la ameliorarea situației în Republica Moldova în domeniul controlului tutunului și cheltuielilor anuale pentru sănătate legate de acest viciu, prevăzute de Acordul de Asociere RM-UE, Anexa XIII la Capitolul 21 (Sănătate publică) din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”.

6) transpunerea Deciziei de punere în aplicare 2016/787 a Comisiei Europene (UE) din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare consolidate a aditivilor în conținutul țigaretelor și în tutunul destinat rulării în țigarete care fac obiectul unor obligații de raportare.”conform prevederilor Acordului de Asociere Republica Moldova Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, la compartimentul „Sănătatea publică”,

7) implementarea angajamentelor legate de ratificarea Convenției-cadru privind Controlul Tutunului (CCCT) a Organizației Mondiale a Sănătății, la care Republica Moldova este Parte;

8) armonizarea legislației naționale din domeniu cu cea a Uniunii Europene.

Prevederile Legii nr.278-XVI din 14 decembrie 2007 privind controlul tutunului stabilesc următoarele obligații ale Guvernului:

a) în alin. (1) al art. 3. Sfera de aplicare a legii:

(1) Toate produsele din tutun, inclusiv produsele noi din tutun, și produsele conexe plasate pe piață trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi și reglementărilor aprobate de Guvern pentru executarea prezentei legi;

b) în lit. a) în alin. (2) al art. Drepturile și obligațiile la prelucrarea industrială a tutunului și la fabricarea produselor din tutun:

(2) Agenții economici care se ocupă de prelucrarea industrială a tutunului și de fabricarea produselor din tutun sînt obligați:

b) să respecte regulile de achiziționare și prelucrare industrială a tutunului, de ambalare, marcare și păstrare a tutunului fermentat, de fabricare, ambalare, etichetare și păstrare a produselor din tutun, stabilite de prezenta lege și de documentele normativ-tehnice aprobate de Guvern și, după caz, prin cerințele în vigoare în țările importatoare;

c) în alin. (2) al art. 11. Reglementarea ingredientelor:

(2) Guvernul stabilește normele de aplicare a prezentului articol;

d) în alin. (5) al art. 13. Raportarea informației privind produsele din tutun:

(5) Guvernul stabilește cerințele și procedura privind prezentarea informației de la alin. (2) și (3);

e) în alin. (7) al art. 15 Cerințe generale al Capitolului V Ambalarea și etichetarea produselor din tutun

(7) Cerințele privind aranjarea, prezentarea avertismentelor de sănătate, a altor informații ce trebuie să apară pe pachetul unitar și pe ambalajul exterior, conform prevederilor prezentului articol și ale art. 16, 17 și 20, se stabilesc de către Guvern;

f) în alin. (2) al art. 24. Comercializarea produselor din tutun și a produselor conexe:

(2) Regulile de plasare pe piață a produselor din tutun și a produselor conexe se stabilesc de către Guvern.

g) în alin. (1) al art. 36. Colaborarea intersectorială:

(1) Guvernul aprobă și actualizează periodic documente de politici publice intersectoriale comprehensive în domeniul controlului tutunului;

h) în alin. (2) al art. 37. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi:

(2) Produsele din tutun fabricate, importate sau comercializate cu încălcarea cerințelor prezentei legi se confiscă în modul prevăzut de legislație. Produsele confiscate urmează a fi distruse. Procedura de distrugere a produselor din tutun confiscate se stabilește de către Guvern;

i) în art. 34 Supravegherea consumului de produse din tutun și a expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex

(1) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale este responsabil de:

a) monitorizarea consumului produselor din tutun și expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex, prin elaborarea și punerea în aplicare a metodelor de colectare și analiză a datelor relevante;

c) monitorizarea producerii, importului și comercializării tutunului și produselor din tutun și a activităților legate de acestea;

Cele expuse se găsesc pentru implementare în Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri a Guvernului pentru realizare în în sunt dictate de necesitatea protecției sănătății populației de consecințele negative a fumatului, care în prezent a obținut proporții pandemice și constituie o problemă alarmantă pentru întreaga comunitate mondială.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Principalele obiective ale intervenției sunt:

- 1) reducerea prevalenței consumului de tutun, inclusiv a produselor conexe la adolescenți, cu 1 p.p. anual, începând cu a.2021,
- 2) alinierea 100%, pînă în anul 2021, a legislației naționale în domeniul controlului tutunului (ce include și produsele conexe) la recomandările Convenției-cadru a OMS și Directivelor Uniunii Europene;
- 3) neadmiterea plasării pe piață a tutunului pentru rulare în țigarete și produselor conexe și comercializării produselor din tutun și celor conexe neautorizate;
- 4) diminuarea impactului social și asupra sănătății a consumului de tutun și produsele conexe – reducerea cu 3% anual a deceselor premature din cauza unor boli netransmisibile;
- 5) asigurarea respectării interdicțiilor privind accesul persoanelor pînă la 18 ani la produsele din tutun și produsele conexe;

3. Identificarea opțiunilor

a) *Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție*

Opțiunea 1 – „a nu face nimic”:

Opțiunea 1 constă în a continua prin abordarea voluntară a combaterii consumului de tutun și produse conexe. Vor continua campaniile de informare a populației privind riscurile fumatului pentru sănătatea și beneficiile renunțării la fumat, însă nu vor exista impuneri legale privind controlul tutunului, ce nu va contribui la aplicarea măsurilor de prevenire a fumatului, asigurarea asistenței de consiliere pentru renunțarea de fumat și tratamentului dependenței de tutun, nu se vor respecta cerințele de ambalare și etichetare a produselor din tutun, va continua importul ilicit și produce a articolelor din tutun cu creșterea numărului consumatorilor de produse din tutun. Se presupune că această opțiune nu va aduce la o îmbunătățire necesară a situației și în proporții mult mai mici ca în cazul altei opțiuni cu consecințe sociale și economice.

b) *Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicînd cum acestea țin seama cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate*

Completarea Regulamentului sanitar privind ingredientele din produsele din tutun cu LISTA PRIORITARĂ a aditivilor ce se conțin în țigarete și tutunul destinat rulării în țigarete și produsele conexe care fac obiectul obligațiilor sporite de raportare

2. Completarea Regulamentului sanitar privind notificarea și raportarea informației despre produsele din tutun și produsele conexe cu reglementări privind notificarea și raportarea informației despre produsele din tutun care nu arde, produsele conexe, dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora; ;

3. Completarea Regulamentului sanitar privind comercializarea tutunului nefermentat și tutunului fermentat, produselor din tutun și produselor conexe cu:

- reglementări privind unele restricții cu aplicarea lor începînd cu a. 2020 conform prevederilor Legii 278/2007 privind:

a) interzicerea expunerii la vedere a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spații în care publicul larg are posibilitatea vizualizării acestor mărfuri și produse;

b) interzicerea categoriilor de produse din tutun cu o aromă caracteristică de mentol

c) de interzice a orice formă, directă sau indirectă, de publicitate în favoarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora.

3. Completarea Regulamentului sanitar **privind avertismentele de sănătate și etichetarea**

produselor din tutun, a tutunului destinat rulării în țigarete și a produselor conexe:

- cu reglementări privind avertismentul de sănătate și informației de etichetare pentru produsele din tutun care nu arde;
- includerea în informația de etichetare pentru produsele din tutun și produsele conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora a informației privind interzicerea comercializării persoanelor și de către persoane sub vârsta de 18 ani.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu pot fi propuse și examinate fără stabilirea unor reglementări în domeniul controlului tutunului, fiindcă ele nu vor asigura respectarea și implementarea angajamentelor statului cu aducerea, stabilite și prin Acordul de Asociere Republica Moldova Uniunea Europeană la compartimentul „Sănătatea publică”, FCTC-OMS și vor conduce la agravarea sănătății publice și stabilității demografice a țării.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea 1 – „a nu face nimic”:

Opțiunea 1 constă în a continua prin abordarea voluntară a combaterii fumatului. Vor continua campaniile de informare a populației privind riscurile fumatului pentru sănătatea și beneficiile renunțării la fumat, însă nu vor exista impuneri legale privind controlul tutunului, ce nu va contribui la aplicarea măsurilor de prevenire a fumatului, asigurarea asistenței de consiliere pentru renunțarea de fumat și tratamentului dependenței de tutun, nu se vor respecta cerințele de ambalare și etichetare a produselor din tutun, va continua importul ilicit și produce a articolelor din tutun cu creșterea numărului consumatorilor de produse din tutun. Se presupune că această opțiune nu va aduce la o îmbunătățire necesară a situației și în proporții mult mai mici ca în cazul altei opțiuni cu consecințe sociale și economice.

Opțiunea 2 - reglementare națională privind controlul tutunului ca măsură de sănătate publică

Beneficiile opțiunii 2

Reglementarea națională privind controlul tutunului va oferi protecție pentru toate grupurile din populație, inclusiv cele vulnerabile. Aprobarea și punerea în aplicare noilor reglementări de control al tutunului vor oferi protejarea populației de fumul de tutun prin fortificarea măsurilor existente de control al tutunului cu impunerea mediilor libere de tutun și implementarea ei în conformitate cu recomandările CCCT și Directivele Uniunii Europene

Beneficiile acestei opțiuni vor fi atât sociale – reducerea mortalității și cheltuielilor de tratare a maladiilor, care depășesc costurile de la impozitele pentru produsele din tutun – cât și economice – menținerea fertilității și creșterea productivității populației.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costurile opțiunii 2

Cheltuielile de implementare sunt prevăzute și direcționate pentru măsuri de monitorizare a consumului de tutun și a politicilor de prevenire, perfectarea legislației și capacităților de control al tutunului pentru implementarea obligațiilor CCCT, educație, comunicare, formarea și sensibilizarea publicului și Protejarea populației împotriva fumului de tutun, oferirea asistenței pentru renunțarea la consumul de tutun și tratamentul dependenței de tutun, reducerea tuturor formelor de comerț ilicit cu produse din tutun și vor constitui anual 1-1,5 % din costurile pentru tratamentul anual a maladiilor asociate consumului de tutun.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la

prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea	
Această opțiune nu va aduce la o îmbunătățire necesară a situației și în proporții mult mai mici ca în cazul altei opțiuni cu consecințe sociale și economice. Posibile dezavantaje: - neexercitarea prevederilor Convenției-cadru privind Controlul Tutunului (CCCT) a Organizației Mondiale a Sănătății la care Republica Moldova este parte; - neexercitarea prevederilor Directivei 2014/40/ue a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014; - nerespectarea Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice nr.10 din 03.02.2009; - neexercitarea Legii nr.278 din 14 decembrie 2007 cu privire la tutun și la articolele din tutun; - neexercitarea Legii nr. 97 nr. din 26 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative; - neexercitarea activităților prevăzute de Politica Națională de Sănătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 06.08.2007 și Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada anilor 2008-2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1471 din 24.12.2007; - neexercitarea activităților prevăzute de Acordul de Asociere RM-UE, Anexa XIII la Capitolul 21 (Sănătate publică) din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”; - neexercitarea activităților prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană în perioada 2017–2019; - cadrul legislativ și normativ în domeniul controlului tutunului și sănătății publice nu va fi aliniat la prioritățile naționale de dezvoltare și legislația europeană; - nu va fi transpusă Decizia de punere în aplicare 2016/787 a Comisiei Europene (UE) din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare consolidate a aditivilor în conținutul țigaretelor și în tutunul destinat rulării în țigarete.	
c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta	
mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta	
d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi	
Va conduce la majorarea costurilor de conformare pentru întreprinderi între 0,1-1%, față de 1,5 - 3% a beneficiilor pentru stat pentru aplicarea reglementărilor propuse.	
Concluzie	
e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați	
5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare	
Orice acțiune realizată trebuie monitorizată pentru măsurarea eficienței acesteia. Monitorizarea producerii, promovării, comercializării, politicilor de prețuri și de taxare a articolelor din tutun și a sancțiunilor pentru încălcarea legislației din domeniu se va realiza prin monitorizare a tendințelor morbidității și mortalității legate de consumul articolelor din tutun, precum și a producerii, promovării,	

comercializării, politicilor de prețuri și de taxare a articolelor din tutun și a sancțiunilor pentru încălcarea legislației din domeniu, evaluării impactului implementării Regulamentelor sanitare menționate, identificarea și consolidarea sistemului de supraveghere pentru a colecta și a direcționa datele în elaborarea politicilor, efectuarea studiilor populaționale privind consumul tutunului în toate grupurile de populației în scopul evaluării răspândirii fumatului, stabilirii nivelului de cunoștințe și doleanțelor populației în acest domeniu, efectuarea studiilor economico-financiare asupra costurilor (directe și indirecte), impuse de fumat asupra societății și privind cost-eficacitatea intervențiilor de control al tutunului, monitorizarea activităților din industria tutunului și prevenirea interferenței industriei tutunului cu politicile de control al tutunului, testarea și măsurarea conținutului și răspândirii produselor din tutun, monitorizarea importului și plasării pe piață a produselor din tutun.

Nu sunt necesare schimbări instituționale.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

- 1) Legislație aplicată privind interzicerea publicității, promovării și sponsorizării produselor din tutun;
- 2) Legislație aplicată privind expunerea vizibilă a produselor din tutun și a celor conexe
- 3) Legislație aplicată privind respectarea interzicerii comercializării produselor din tutun și produselor conexe minorilor;
- 4) Monitorizarea producerii, importului și comercializării tutunului și produselor din tutun și a activităților legate de acestea;
- 5) Monitorizarea consumului produselor din tutun și expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex prin punerea în aplicare a metodelor de colectare și analiză a datelor relevante;
- 6) Efectuarea studiilor economico-financiare asupra costurilor (directe și indirecte) impuse de fumat asupra societății cu aprecierea costurilor sociale ale fumatului pentru societate;
- 7) Număr de rapoarte de monitorizare
- 8) Număr de neconformități constatate și sancționate
- 9) Număr de neconformități cu legislația în vigoare, depistate și sancționate;
- 10) ponderea neconformităților în totalul controalelor efectuate;
- 11) Legislație aplicată privind expunerea vizibilă a produselor din tutun și a celor conexe
- 12) Prevalența fumatului la adulți și adolescenți, dezagregată după grupe de vîrstă, gen, locul de reședință și zona geografică;
- 13) Rata mortalității generale și premature cauzate de consumul de tutun și produse conexe;
- 14) Incidența și prevalența în populație a bolilor netransmisibile pentru care fumatul este un factor de risc predominant.
- 15) Ponderea persoanelor care au renunțat la fumat,

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

În timp de 3-5 ani.

Eficiența actului normativ va monitorizată prin efectuarea studiilor populaționale, care vor măsura nivelul de consum a produselor din tutun. De către ANSP și IGP vor fi efectuate controale planificate și/sau inopinate în vederea evaluării conformării cu legislația. Datele ce țin de compoziția și conținutul de ingrediente în produsele din tutun și cele conexe vor fi prezentate anual de către agenții economici la ANSP, unde vor fi analizate și generalizate. ANSP va elabora și publica bi-anual rapoarte prin care va face publică implementarea legislației în domeniul controlului tutunului.

6. Consultarea

Nota informativă, AIR-ul și proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri ale Guvernului vor fi expediate pentru examinare ministerelor de resort și plasate pe site-ul WEB a Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale pentru consultări publice.

8. Constatările expertizei anticorupție:

Nota informativă, AIR-ul și proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri ale Guvernului vor fi expediate pentru examinare și aviz Centrului Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate:

Nota informativă, AIR-ul, proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri ale Guvernului și Tabelul de Concordanță a fost remis Centrului de Armonizare a Legislației a Ministerului Justiției pentru expertiza de compatibilitate prevederilor Hotărîrii Guvernului Deciziei de punere în aplicare 2016/787 a Comisiei Europene (UE) din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare consolidate a aditivilor în conținutul țigaretelor și în tutunul destinat rulării în țigarete care fac obiectul unor obligații de raportare, în contextul transpunerii Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014.

10. Constatările expertizei juridice:

După obținerea avizelor cu obiecții și propuneri la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărîri ale Guvernului de la ministerele de resort, Centrul de Armonizare a Legislației, Centrul Național Anticorupție și în cadrul consultărilor publice documentul defenitivat va fi prtezentat Ministerului Justiției pentru expertiză privind compatibilitatea proiectului de act normativ cu prevederile Constituției, cu actele normative în vigoare, privind respectarea naturii juridice a propunerilor de reglementare, privind asigurarea concordanței proiectului cu jurisprudența Curții Constituționale și cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Va fi prezentată după avizarea la ministerele de resort, constatările expertizei anticorupție și finalizarea consultărilor publice.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă			
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață			
activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice			
cadrul instituțional al autorităților publice			
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor			
situația social-economică în anumite regiuni			

situația macroeconomică			
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă			
nivelul de salarizare			
condițiile și organizarea muncii			
sănătatea și securitatea muncii	3	-1	-1
formarea profesională			
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației			
nivelul sărăciei			
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	3	-1	-1
modul sănătos de viață al populației	3	-1	-1
nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale	3	1	1
accesul și calitatea serviciilor medicale	3	1	1
accesul și calitatea serviciilor publice administrative			
nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului	3	-1	-1
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și			

neregenerabile			
consumul și producția durabilă			
intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor			
alte aspecte de mediu			
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect și/sau analiza de impact Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (după caz) Alte materiale informative/documente (la decizia autorilor)			

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU